

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Одеська юридична академія»
Південний регіональний центр
Національної академії правових наук України

ПРАВОВІ ТА ІНСТИТУЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ ТА ПРАВА В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

**МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної
конференції**

*20 травня 2016 року
м. Одеса*

У двох томах

Том 1

Одеса
«Юридична література»
2016

є ключовим у процесі політичного конфлікту. Вирішення цих питань супроводжуються невдоволеннями, протиріччями, що можуть переростати та переростають у конфлікти. А тому, глава держави має забезпечувати ефективне функціонування всіх органів державного управління [2; с. 326].

В загальному вигляді значимість інституту президента в політичному процесі стає як балансуєча складова для стримування і протидії у політичній діяльності різних інститутів влади. Законність рівності гілок влади та їх співробітництво повинні відбуватися на взаємовигідному рівні, завдяки чому державні інститути продовжують нормально існувати. Якщо ж одна з гілок влади порушить принципи взаємодії це призводить до політичного протистояння і, як наслідок, конфлікту.

Обставини розвалу Радянського союзу та формування незалежної України не сформували чіткої системи контролю народу над владою. Адже, українське суспільство не спроможне в рамках правових норм контролювати державну владу. Це призводить до порушення норм закону в окремих політичних питаннях, задля врегулювання політичного протистояння. З одного боку такі дії прояв компромісу, з іншого відсутність цінності норми права.

Отже, велика кількість центрів влади та розпорошеність державних органів зі своїми повноваженнями та компетенцією потенційно створюють можливість розвитку політичних конфліктів, які pojawiaються в умовах політичної реформи. А тому в українському суспільстві повинен бути сильний арбітражний інститут державної влади, саме в особі Президента України. Щоб його повноваження сприяли вчасному вирішенню спірних політичних та правових конфліктних ситуацій [1; с. 75].

Список використаних джерел

1. Чобану М. Роль інституту президента в організації державної влади: світовий досвід і Україна. / Марія Чобану // Державне управління та місцеве самоврядування. — 2013. — Вип. 1 (16). — С. 71–79.
2. Горбатюк В. В. Інститут президенства в Україні: історико-правовий аспект / В. В. Горбатюк // Часопис Київського університету права. — 2011. — № 2. — С. 325–326.
3. Плахотнюк Н. Г. Інститут президенства в Україні: становлення та розвиток.: Монографія / Н. Г. Плахотнюк, В. І. Мельниченко. — К. : Видавн. Дім «Максимум», 2004. — 224с.

ТРЕТЬЯКОВА Т. М.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
старший викладач кафедри соціальних теорій,
кандидат політичних наук

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ЇЇ ЯКОСТІ

Значення політичної компетентності в політичному житті суспільства переоцінити майже не можливо. Важливо, щоб із ранніх етапів свого становлення студенти почали осмислення ціннісного простору, побачили його зв'язок із цілями та завданнями обраної професії в своїх інтересах та на користь всього суспільства. Багато вчених вбачають реалізацію цієї високої мети в євроінтеграційному процесі.

Вступ України в болонський процес ставить перед вищою освітою нову задачу створення єдиного простору вищої освіти, вирішення якої потребує нових підходів і методів у підвищенні якості освіти. Компетентнісний підхід є одним із таких. На базі цього підходу особистість інтерпретується як система, що постійно розвивається, становлення якої не обмежено якимось певним часом і здійснюється на всіх етапах життєвого шляху. Тому варто говорити про формування політичної компетенції в парадигмі гуманізації вищої освіти. Розробка та реалізація компетентнісного підходу в контексті гуманізації освітнього процесу являє собою складний багаторівневий процес, сутність якого полягає в тому, що студенти зможуть застосовувати знання на практиці не лише щодо набутого фаху, але й в інших галузях своєї життєдіяльності. Результатом запровадження в навчально-виховний процес вищої школи такого підходу стане відповідний розвиток особистості, що спрямовуватиметься на формування в молоді, яка навчається, бажання й здатності вчитися, використовувати різні джерела для пошуку інформації, вміння застосовувати нові знання й прагнути творчо підходити до вирішення проблем.

Компетентність є готовністю та здатністю людини діяти в будь-якій сфері. Вона передбачає володіння людиною відповідною компетенцією, яка включає її особистісне ставлення до предмета діяльності. Компетентна, в окремій галузі, людина володіє певними знаннями та здібностями, які дозволяють їй обґрунтовано судити про цю галузь й ефективно діяти в ній. Важливим при цьому є не протиставляти компетентність знанням або умінням, оскільки перше поняття більш широке, ніж поняття «знання» або «уміння». Компетентність виражає значення традиційної тріади «знання — уміння — навички», інтегруючи їх в єдиний комплекс. Крім того, компетентність визначається як поглиблене знання предмету або освоєне вміння. Так, у сучасній українській науці одним з актуальних напрямів наукових досліджень і вже практичних

упровадження є зміна освітньої парадигми: від знань, умінь і навичок до ключових компетентностей [2, Ст. 44].

Як вважає Н. Лепська, доцільно розглядати політичну компетентність суб'єктів політики комплексно. По-перше, через формат механізмів спонукання-стимуляції людей до конкретних дій з орієнтацією на бажаний і прогамований результат шляхом використання символічного ресурсу влади. По-друге, через формат управлінських стратегій та їх інституціональну реалізацію. В такому випадку конструкції програм соціального розвитку обов'язково враховують наявні економічні ресурси, культурно-національну специфіку, повсякденні соціальні практики населення, моделі політичної поведінки громадян, традиції державного управління тощо [3, Ст. 43].

Слід зазначити, що Закон України «Про вищу освіту» 2014 року дає поняття компетентності, яке на мою думку, є адекватним і відповідає принципу гуманізму. Компетентність визначається як динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти [1, Стаття 1].

Отже, даний підхід висуває на перше місце не просто інформованість студента, а вміння вирішувати проблеми різного характеру: від побутових, до можливості прийняття рішення на рівні участі в політичному процесі, вибору типу політичної поведінки та інше. Для цього використовуються відповідні показники, які відрізняються від традиційних вимірювань тим, що показують динаміку змін підготовленості студентів — акцентується увага на певному типі результату освіти. В якості результату розглядається не лише кількість засвоєної інформації, а здатність людини, спираючись на цю інформацію, діяти в різних політичних ситуаціях [4, Ст. 9]. На сучасному етапі соціально-політичних процесів це є дуже актуальним чинником, оскільки саме компетентна молодь є запорукою ефективних зрушень в політичній сфері нашої країни, виступаючи базовим елементом формування інституту політичної еліти.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-87>
2. Компетентність саморозвитку фахівця: педагогічні засади формування у вищій школі. — Ізмаїл: ІДПІ, 2007. — 236 с.
3. Лепська Н. Політична компетентність як детермінанта соціального програмування розвитку суспільства / Н. Лепська // Сучасна українська політика. Політики і політологи про неї. — К., 2011. — Вип. 22. — С. 40–51.

4. Третьякова Т. М. Процес гуманізації як основа реформування системи вищої освіти України: Автореф. дис... канд.політ.наук/ Т. М. Третьякова., Національний університет «Одеська юридична академія». — Одеса, 2014. — 20 с.

МОЖАРОВА К. П.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
старший викладач кафедри соціальних теорій,
кандидат політичних наук

ПОЛІТИЧНА КРИЗА В УКРАЇНІ НА ПОЧАТКУ 2016 РОКУ: ГЕНЕЗА ЧИ ДЕСТРУКЦІЯ

Кризові явища та кризові процеси виступають компонентом політичних подій в сучасних державах, навіть в тих, де конкуренцію в політичній сфері майже повністю нівельовано. Політична криза є унікальним складним явищем, як наявність, так і відсутність якої в країні, може розцінюватися у якості стагнаційних процесів в державі. Адже відсутність політичної кризи може бути візуалізацією застійних деградаційних процесів у політичній сфері, а також відсутність розвитку політичної свідомості у громадян такої держави, що можна сьогодні спостерігати, наприклад у Китайській народній демократичній республіці.

Україна відноситься до категорії тих країн, в яких політичні процеси відбуваються досить бурхливо, що створює підґрунтя для виникнення кризових тенденцій розвитку політичної сфери. Однією з останніх, доволі потужних криз в Україні, незважаючи на прагнення політичних акторів країни, стала політична криза 2016 року.

Підписання 27 листопада 2014 року Угоди про Коаліцію депутатських фракцій «Європейська Україна» у Верховній Раді України восьмого скликання учасниками Коаліції депутатських фракцій, до складу якої входило більшість народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради України, а саме політичних партій «Народний фронт», «Блок Петра Порошенка», «Об'єднання «Самопоміч», «Радикальна партія Олега Ляшка», «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина» було спрямоване на подолання вже існуючих та запобігання потенційним кризовим процесам в країні [1]. З цією метою одним з перших важливих кроків новоутвореної коаліції, стало призначення цього ж дня Арсенія Петровича Яценюка на посаду Прем'єр-міністра України.

Наявні протиріччя, з одного боку між оновленим урядом та Президентом України і деякими членами коаліції «Європейська Україна» (зокрема, з приводу проведення референдуму щодо прийняття